

ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Προς τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας

19 Μαΐου 2010

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΥΜΗΤΤΟΥ

Η πρόταση τροποποίησης του ισχύοντος Π.Δ «περί προστασίας του Υμηττού» (ΦΕΚ 544 Δ'/1978) που κατατέθηκε στις 19/4/2010 για διαβούλευση από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α), περιλαμβάνει ρυθμίσεις που κρίνονται ικανοποιητικές και αποδεκτές, οι οποίες οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις προτάσεις και τις αγωνιστικές κινητοποιήσεις που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια από ένα ευρύ κίνημα πολιτών, καθώς και διατάξεις που θεωρούνται ανεπαρκείς και απαράδεκτες.

Συγκεκριμένα, θετική θεωρείται:

1. Η κατ' αρχήν αντιμετώπιση του Υμηττού ως «οικοσυστήματος υπό προστασία» και η αποφυγή ασαφών και μη προσδιορισμένων νομικά και εννοιολογικά διατυπώσεων όπως «πάρκο αναψυχής» και «περιαστικό πάρκο», που υπήρχαν στο προηγούμενο σχέδιο τροποποίησης του εν λόγω Π.Δ, καθώς και στο προηγούμενο σχέδιο του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αττικής.
2. Η υπαγωγή του Υμηττού στις διατάξεις του ν. 1650/1986 (άρθρο 19) για την προστασία της χλωρίδας και πανίδας, στο άρθρο 6 της οδηγίας 92/42/ΕΟΚ για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας, καθώς και η παράλληλη διατήρηση σε ισχύ των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας.
- Όμως, επισημαίνουμε ότι στην Εισηγητική Έκθεση του Σχεδίου Π.Δ υπάρχουν ελλείψεις στην έκθεση των δεδομένων του οικοσυστήματος, (βιοποικιλότητα, ενδημικά και προστατευόμενα είδη πανίδας και χλωρίδας, προστατευόμενοι τύποι οικοτόπων, σπηλαιολογικός πλούτος, στοιχεία για τη γεωλογία, την ιστορία, την πολιτιστική παράδοση του Υμηττού, υποβαθμίσεις, σημερινές πιέσεις που ασκούνται στο οικοσύστημα και απειλούν την εύθραυστη πλέον ισορροπία του), ώστε να τεκμηριώνεται με επαρκή αιτιολογία η αναγκαιότητα λήψης των μέτρων προστασίας που θα ληφθούν.
3. Η αύξηση της συνολικής περιοχής προστασίας του Υμηττού σε 105.000 στρ καθώς και η αύξηση της Α' Ζώνης απόλυτης προστασίας από 76.000 σε 93.000 στρέμματα
4. Η απαγόρευση παραχώρησης δημόσιων δασικών εκτάσεων κατά κυριότητα και κατά χρήση στην Α' Ζώνη.
5. Η απαγόρευση κατασκευής νέων «κοινωφελών εγκαταστάσεων» υγείας, πρόνοιας, αθλητισμού, πολιτισμού κ. ά, στο σύνολο της προστατευόμενης περιοχής.
6. Η ένταξη όλων των ρεμάτων του ορεινού όγκου, σε πλάτος 50 μ. εκατέρωθεν του κεντρικού τους άξονα, στο καθεστώς της απόλυτης προστασίας.
7. Η απαγόρευση του κυνηγιού σε όλη την προστατευόμενη περιοχή

8. Η απαγόρευση εγκατάστασης διαφημιστικών πινακίδων στην προστατευόμενη περιοχή.

9. Η σύνδεση του ορεινού όγκου του Υμηττού με τον αστικό ιστό, μέσω της θεσμοθέτησης δύο μητροπολιτικών Πάρκων (Γουδή και Ιλισίων)

Αρνητικές θεωρούνται οι διατάξεις που προβλέπουν :

1. Την μετάθεση στο μέλλον, (δηλ. εντός οκταμήνου) της καταγραφής των τελεσίδικα χαρακτηρισμένων ως αυθαίρετων κτιριακών εγκαταστάσεων και οικισμών που βρίσκονται στα σημερινά όρια προστασίας του Υμηττού (άρθρο 4 παρ.2)
2. Την ύπαρξη στην περίμετρο του ορεινού όγκου εκτεταμένων περιοχών με το χαρακτηρισμό «Β' Ζώνη προστασίας», όπου διατηρείται η χρήση «εκπαίδευση» και η δυνατότητα δόμησης διδακτηρίων και σχετικών εγκαταστάσεων έως 8000 τ. μ
3. Την δυνατότητα δόμησης ενός «Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης» ανά Δήμο, στην ανατολική πλευρά του Υμηττού, ύστερα από αίτημα της Μητρόπολης Μεσογαίας και όχι κάποιων Ο.Τ.Α της περιοχής.
4. Την νομιμοποίηση των υφιστάμενων αυθαίρετων κτιριακών εγκαταστάσεων και επεκτάσεων των νεκροταφείων κάποιων Ο.Τ.Α (Ζωγράφου, Χολαργού, Παπάγου, κ. ά).
5. Την μετάθεση για το μέλλον, χωρίς κάποιο χρονοδιάγραμμα, της απομάκρυνσης των παράνομων ραδιοτηλεοπτικών κεραιών, των οποίων η εγκατάσταση έγινε αυθαίρετα.

Επίσης, στο νέο σχέδιο Π.Δ «περί προστασίας του Υμηττού»,

-Δεν συμπεριλαμβάνεται στη Ζώνη απόλυτης προστασίας και η περιοχή Φασκομηλιάς – Λίμνης Βουλιαγμένης η οποία είναι ενταγμένη στο Δίκτυο «Νατούρα 2000», ενώ και αυτή αποτελεί οργανικό μέρος του ίδιου οικοσυστήματος.

Επίσης δεν έχουν συμπεριληφθεί και άλλες περιοχές που περιλαμβάνονται στο «Νατούρα 2000», και βρίσκονται εντός της μωβ γραμμής του χάρτη που συνοδεύει την πρόταση, στον Καρέα, την Ηλιούπολη, τη Βούλα, τη Βάρη, με τρόπο που προσλαμβάνεται ως αυθαίρετη και παράνομη απόπειρα μείωσης των ορίων της περιοχής «Νατούρα».

- Δεν υπάρχει σαφής απαγόρευση διάνοιξης νέων οδικών αξόνων στον Υμηττό, όπως αναφέρεται ρητά στο Πρακτικό 67/1998 του ΣτΕ, ενώ αντίθετα υπάρχει ρητή τέτοια απαγόρευση για τους πυρήνες των μητροπολιτικών πάρκων.

- Δεν προσδιορίζεται χρονοδιάγραμμα απομάκρυνσης των αυθαίρετων και παράνομων εγκαταστάσεων της ΔΕΗ στα όρια των Δήμων Ηλιούπολης – Αργυρούπολης καθώς και της γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος από το Λαύριο, που υφίστανται παρά την αρνητική γνωμοδότηση του Πρακτικού 67/1998 και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (2005)

- Δεν υπάρχει αναφορά στην αναγκαιότητα απομάκρυνσης άχρηστων ή αυθαίρετων, πραγματικών ή δήθεν στρατιωτικών εγκαταστάσεων, που βρίσκονται σε διάφορα σημεία του Υμηττού (περιοχή στρατοπέδου Σακέτα, Γουδή, Άνω Γλυφάδα κ.ά) και θέσπιση σχετικού χρονοδιαγράμματος.

- Για τα νομίμως υφιστάμενα κτίσματα στην Ζώνη Β', με χρήση που απαγορεύεται από το παρόν Π. Δ, προβλέπεται διατήρηση και δυνατότητα διενέργειας εργασιών,

επισκευής, συντήρησης και εκσυγχρονισμού. Δεν προωθείται ως εναλλακτική λύση η απαλλοτρίωσή τους, μαζί με τις ιδιωτικές εκτάσεις που τα περιβάλλουν, ως ασύμβατων με την έννοια της προστασίας και της οικολογικής διαχείρισης του ορεινού όγκου.

Επισημαίνεται ακόμη ότι προβλέπεται η συγκρότηση, όχι ενός, αλλά 2 Φορέων Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής του Υμηττού, ενός για τις Ζώνες Α, Β, Γ και Ε (άρθρο 4 παρ.1) και άλλου για τις Ζώνες Δ1 και Δ2 των Μητροπολιτικών Πάρκων, χωρίς να συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι γι' αυτό και δεδομένης της υπολειτουργίας των ήδη υφιστάμενων Φορέων λόγω έλλειψης πόρων. Ακόμη, δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα εκπόνησης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης - πλαισίου οικολογικής διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, με βάση τις διατάξεις του Ν. 1650/1986 (άρθρα 18,19,20) και της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (άρθρο 6, παρ.1 και 2).

Σε σχέση με τις Ζώνες Δ1 (Πάρκο Γουδή) και Δ2 (Πάρκο Ιλισίων), ορισμένα σημεία του νέου Π. Δ μας βρίσκουν αντίθετους και άλλα μας δημιουργούν επιφυλάξεις και ανησυχίες. Δεν ορίζονται σαφή χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των σχεδίων, δεν είναι σαφείς οι επιδιώξεις και το ζήτημα παραπέμπεται σε μελλοντικές ρυθμίσεις (Π.Δ, Ζώνη Ελεγχόμενης Ανάπτυξης). Δεν υπάρχουν ουσιαστικοί περιορισμοί δόμησης στην πυκνοδομημένη περιφερειακή Ζώνη του Πάρκου Γουδή, ενώ στον πυρήνα δίνεται η δυνατότητα αύξησης του Συντελεστή Δόμησης (κατά 5%,) οδηγώντας τελικά στον κατακερματισμό, στην τσιμεντοποίηση και στη συρρίκνωσή του χώρου. Πέραν των άλλων, θεωρούμε εμπαιγμό την διατήρηση για 25 ακόμη χρόνια των «προσωρινών» Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων του Μπάντμιντον. Επί πλέον, η μεταβατική ρύθμιση που θεσπίζεται είναι ασαφής και αντί θετικών διατάξεων περιέχει όρους διαπραγμάτευσης με τον ανάδοχο.

Συμπέρασμα

Με την σημερινή κατάσταση που επικρατεί στον Υμηττό, δεν μπορούμε πλέον να μιλάμε για την «προστασία» του ορεινού όγκου και του οικοσυστήματος, όπως το 1978, αλλά για ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων προστασίας με σκοπό την «διάσωσή» του. Με αυτήν την έννοια, το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που παρουσίασε ο Ο.Ρ.Σ.Α για διαβούλευση θεωρείται σε πολλά σημεία άτολμο και δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών.

Προτάσεις

1. Να δημοσιοποιηθούν άμεσα οι υφιστάμενες αυθαίρετες και παράνομες κτιριακές εγκαταστάσεις στον Υμηττό για τις οποίες υπάρχουν τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις και να προωθηθεί άμεσα, και όχι σε 8 μήνες από τη δημοσίευση του νέου ΠΔ, η διαδικασία κατεδάφισής τους.
2. Να καταγραφεί εντός 2-3 μηνών η υφιστάμενη κατάσταση εγκαταστάσεων και χρήσεων στον Υμηττό. Να δημοσιοποιηθούν άμεσα οι εγκαταστάσεις που έχουν λάβει άδεια χωροθέτησης και οι «νομίμως ισχύουσες άδειες», με βάση το σημερινό καθεστώς δόμησης στον Υμηττό (είδος εγκατάστασης, φορέας, θέση, συνολική δόμηση).

Να θεσπισθεί χρονοδιάγραμμα απομάκρυνσης των χρήσεων ή και απαλλοτρίωσης των κτισμάτων που η ύπαρξη και χρήση τους είναι ασυμβίβαστη με το καθεστώς προστασίας και διαχείρισης του οικοσυστήματος, με σκοπό την κατεδάφισή τους. Οι οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν υλοποιηθεί να επανελεγχθούν ως προς την νομιμότητά τους και το συμβατό ή μη της ανέγερσης και χρήσης τους με το καθεστώς προστασίας του οικοσυστήματος.

3. Να καταργηθούν από τα όρια προστασίας του Υμηττού χρήσεις γης που θεωρούνται «ήπιες», όπως «εκπαίδευση», «κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και έρευνας», που ανοίγουν παράθυρα για ογκώδεις και ανεξέλεγκτες εγκαταστάσεις. Αρκεί να δει κανείς πόσο «ήπιες» είναι αντίστοιχες υφιστάμενες ιδιωτικές εγκαταστάσεις στον Δήμο Αγ. Παρασκευής (Κολλέγια, κ. ά), στα όρια των Δήμων Κορωπίου- Βάρης (ιδιωτικά εκπαιδευτήρια) καθώς και τις προγραμματιζόμενες σχολικές εγκαταστάσεις στα όρια των Δήμων Ηλιούπολης και Βύρωνα, σε δασική έκταση χαρακτηρισμένη ως «προστατευτική».

4. Να επεκταθεί η απαγόρευση παραχώρησης δημόσιων δασικών και μη εκτάσεων κατά κυριότητα και κατά χρήση, σε όλη την προστατευόμενη έκταση του Υμηττού και όχι μόνο στην Α' Ζώνη προστασίας, πλήν αυτών προς τον Φορέα Διαχείρισης που θα συσταθεί.

5. Να υπάρξει ρητή απαγόρευση κατασκευής αυτοκινητόδρομων στον Υμηττό με βάση τις διατάξεις του πρακτικού 67/1998 του Συμβουλίου της Επικρατείας, (το οποίο θεωρείται στην Εισαγωγή του Σχεδίου Π.Δ του Ο.Ρ.Σ.Α ότι έχει «δεσμευτικό χαρακτήρα») καθώς και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα απομάκρυνσης των υφιστάμενων αυθαίρετων και παράνομων εγκαταστάσεων της ΔΕΗ στα όρια των Δήμων Ηλιούπολης –Αργυρούπολης.

6. Να καθοριστούν όλες οι περιοχές προστασίας αρχαιολογικών χώρων στον Υμηττό (π.χ Κορακοβούνι στον Χολαργό, Σπήλαιο του Λιονταριού στα Γλυκά Νερά, Κακόρεμα στον Βύρωνα, περιοχή Προφήτη Ηλία στην Ηλιούπολη, Σπήλαιο Νυμφολήπτου στη Βούλα, ιερό Προοπίου Απόλλωνα στο Κορωπί κ.α).

7. Να επαναπροσδιοριστούν τα όρια της Α' με την Β' Ζώνη προστασίας, ώστε να μην εντάσσονται στην Α' Ζώνη υφιστάμενες γεωργικές περιοχές, υπό την προϋπόθεση της κατάργησης από την Β' Ζώνη οποιωνδήποτε άλλων χρήσεων πλην της γεωργικής και της υπαίθριας αναψυχής όπως ορίζεται από την ισχύουσα δασική νομοθεσία.

8. Να καταργηθεί οποιαδήποτε «αρτιότητα» και οποιοσδήποτε «Συντελεστής Δόμησης» στην Β' Ζώνη Προστασίας του Υμηττού, η οποία δεν αποτελεί μια οποιαδήποτε «εκτός σχεδίου» περιοχή, αλλά ένα «οικοσύστημα υπό προστασία». Η πρόταση του Ο.Ρ.Σ.Α, οδηγεί αναπόφευκτα στο ξεπούλημα εκτεταμένων ενεργών και ανενεργών γεωργικών εκτάσεων στις παρυφές της ανατολικής πλευράς του Υμηττού και στην μετατροπή τους σε ιδιωτικά εκπαιδευτικά συγκροτήματα, (Ινστιτούτα Σπουδών,

παραρτήματα ξένων Πανεπιστημίων, Κολέγια, κλπ), ενώ θα ενισχύσουν τις υφιστάμενες πιέσεις για την κατασκευή νέων αυτοκινητόδρομων στον Υμηττό, ανατρέποντας εκ των πραγμάτων το υπάρχον Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής.

Συνοψίζοντας, ως προς τις Ζώνες Προστασίας, προτείνουμε:

- Ενιαία Ζώνη Α' απόλυτης προστασίας του Υμηττού, συμπεριλαμβανομένης και της νότιας απόληξής του, στη Φασκομηλιά Βουλιαγμένης, που να περιλαμβάνει όλες τις εκτάσεις που περιλαμβάνει και το «Νατούρα» (εντός της μώβ γραμμής)
- Δημιουργία Ζώνης Β' υψηλής προστασίας, με αποκλειστική χρήση υπαίθριας αναψυχής, όπως ορίζεται από την ισχύουσα δασική νομοθεσία εξαιρουμένων των κέντρων πληροφόρησης και των ξύλινων λυόμενων οικημάτων, δυνατότητα γεωργικής χρήσης και μελισσοκομίας και ρητή απαγόρευση βόσκησης, χωρίς την δυνατότητα δόμησης εγκαταστάσεων εκπαίδευσης και έρευνας, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων «κοινοφελών εγκαταστάσεων» υγείας, αθλητισμού, πολιτισμού κλπ.
- Οριοθέτηση Ζώνης Γ' προστασίας αρχαιολογικών χώρων, και στα άλλα σημεία του Υμηττού όπου υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι και όχι μόνο στα προβλεπόμενα σημεία στο Κορωπί.
- Δημιουργία Ζώνης Δ1 και Δ2 (Μητροπολιτικά Πάρκα Γουδή και Ιλισίων) με ουσιαστικούς περιορισμούς στη δόμηση του χώρου και στις επιτρεπόμενες χρήσεις.
- Δημιουργία Ζώνης Ε με περιορισμένης έκτασης εγκαταστάσεις νεκροταφείων και αποκατάσταση των παράνομων επεκτάσεων σε δασικούς χώρους.

Κλείνοντας, επισημαίνουμε ότι το υπό τροποποίηση Π.Δ για τον Υμηττό, όχι μόνο πρέπει να αποτελέσει «προπομπό και πρότυπο για την προστασία όλων των ορεινών όγκων της Αττικής», αλλά και βάση για το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής που θα ακολουθήσει, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη σχετική νομοθεσία.

Η «Διαδημοτική Συντονιστική Επιτροπή για τη Διάσωση του Υμηττού» θα παρακολουθεί την τήρηση της εφαρμογής των όποιων θετικών διατάξεων του Π.Δ και θα απαιτήσει την απομάκρυνση όλων των εγκαταστάσεων που δεν είναι συμβατές με την προστασία του ορεινού όγκου και με τις προβλεπόμενες χρήσεις, καθώς και την κατεδάφιση των αυθαίρετων κτισμάτων, ώστε η προστασία του βουνού να μην παραμείνει μόνο στα χαρτιά, αλλά να συνεχίσει να αποτελεί πεδίο κοινωνικών διεκδικήσεων και κινητοποιήσεων.

Προς
Τον «Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας»
Πανόρμου 2 - Αθήνα

Σας καταθέτουμε ΥΠΟΜΝΗΜΑ με θέμα:
«Παρέμβαση στη Διαβούλευση για την τροποποίηση του Π.Δ προστασίας του Υμηττού»
και ζητάμε να έχουμε γραπτή απάντηση του Ο.Ρ.Σ.Α για τις προτάσεις μας και τα ζητήματα που θέτουμε.

Για την
«Διαδημοτική Συντονιστική Επιτροπή για την διάσωση του Υμηττού»:

1. Πάνος Τότσικας, Πρωτοβουλία Πολιτών για την Προστασία του Υμηττού», Πύρρωνος 77
– Ηλιούπολη – Τ.Κ. 16341
2. Μάκης Σταύρου, Ελληνικό Δίκτυο Φίλων της Φύσης
3. Δέσποινα Κουρουπάκη, Όμιλος Φίλων Βουνού και Θάλασσας
4. Στέλιος Γκίκας, Δίκτυο Προστασίας Σαρωνικού
5. Χαρά Καφαντάρη, Δίκτυο Πολιτών Χολαργού
6. Βαγγέλης Στογιάννης, Χολαργός
7. Πώλ Μπεΐλυ, Ενεργοί Πολίτες Παπάγου
8. Γιάννης Αδάμος, Καισαριανή
9. Γιάννης Φραγκιαδάκης, Πρωτοβουλία Πολιτών Βύρωνα για τη Διάσωση του Υμηττού
10. Παναγιώτης Κόνσουλας, Δημοτική Παράταξη «Βύρωνα- Ανάπτυξη – Προοπτική»
11. Ηλίας Παραπονιάρης, » »
12. Πόπη Σταυροπούλου, Δημοτική Παράταξη «Στάση Βύρωνα»
13. Νίκος Τσαουσάκης, Δημοτική Παράταξη Υμηττού «Πολίτες σε Κίνηση»
14. Στράτος Ιωακείμ, Ηλιούπολη
15. Νίκος Τζιγκουνάκης, “ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ” Αργυρούπολης- Νοτίων Προαστίων
16. Κώστας Ιατρού, Αργυρούπολη
17. Δόμνα Δασκαλάκου, Ελληνικό
18. Θανάσης Ηλιόπουλος, Δημ. Παράταξη Γλυφάδας «Ανθρώπινη Πόλη με ενεργούς Πολίτες»
19. Τάσος Ταστάνης, » »
20. Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, » »
21. Ηλίας Κυριακόπουλος, Αθήνα

.Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 210 - 9954362